

Apstiprinu
Bauskas Centrālās bibliotēkas
Direktore M. Kuļkauska
2022. gada .....
M. Kuļkauska
19. jūlijā

**BAUSKAS NOVADA PAŠVALDĪBAS IESTĀDES
“BAUSKAS CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA”
LIETOŠANAS NOTEIKUMI**

I. Vispārīgie noteikumi

1. Šie noteikumi regulē Bauskas novada pašvaldības iestādes “Bauskas Centrālā bibliotēka” (turpmāk – Bibliotēka) pakalpojumu sniegšanas kārtību Bibliotēkas lietotājiem.
2. Bibliotēka ir kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas nodrošina iedzīvotāju bibliotekāro un informacionālo apkalošanu.
3. Bibliotēka darbojas kā publiska bibliotēka, kuras bezmaksas un maksas pakalpojumus ir tiesības izmantot visiem iedzīvotājiem.
4. Bibliotēkas lietotāju tiesības un pienākumus nosaka Latvijas Republikas likumi, Bibliotēku likums un citi tiesību akti, Bibliotēkas nolikums un Bibliotēkas lietošanas noteikumi (turpmāk – Noteikumi).
5. Noteikumu grozījumus un papildinājumus ierosina Bibliotēka un apstiprina Bibliotēkas direktors.
6. Bibliotēkas maksas pakalpojumu veidus un to izmaiņas ierosina Bibliotēkas direktors, izcenojumus nosaka un apstiprina Bauskas novada dome.
7. Bibliotēkai ir pienākums iepazīstināt lietotājus ar Noteikumiem. Noteikumi izvietojami Bibliotēkas telpās lietotājiem pieejamā vietā un Bibliotēkas tīmekļa vietnē www.bauskasbiblioteka.lv.

II. Bibliotēkas lietotāju reģistrācija

8. Bibliotēkas lietotājs ir ikviена fiziska vai juridiska persona (turpmāk – Lietotājs), kas izmanto Bibliotēkas sniegtos pakalpojumus.
9. Reģistrējoties Bibliotēkā, Lietotājs uzrāda personu apliecinošu dokumentu – pasi vai elektronisko identifikācijas karti (eID), aizpilda Lietotāju reģistrācijas karti (skat. 1. pielikumu) un ar savu parakstu apliecinā sniegtās informācijas patiesumu un Noteikumu ievērošanu.
10. Lietotājus līdz 14 (četrpadsmit) gadu vecumam Bibliotēkā reģistrē, uzrādot personu apliecinošu dokumentu un iesniedzot galvojumu (skat. 2. pielikumu), kuru aizpilda un

paraksta viens no bērna likumīgajiem pārstāvjiem (turpmāk – Galvotājs). Galvotājs sniedz atļauju bērnam izmantot Bibliotēkas pakalpojumus un uzņemas materiālo atbildību.

11. Mainot uzvārdu vai kontaktinformāciju (dzīvesvietas adrese, tālrunis, e-pasta adrese), Lietotājam tas jāpaziņo Bibliotēkai kārtējā apmeklējuma reizē.
12. Reģistrētam Lietotājam bez maksas tiek izgatavota un izsniegtā Lietotāja karte, kas dod tiesības izmantot Bibliotēkas krājumu un sniegtos pakalpojumus atbilstoši Noteikumiem.
13. Lietotāja karte ir personisks dokuments, kuru Lietotājam nav tiesības nodot izmantošanai citai personai.
14. Lietotāja kartes nozaudēšanas vai bojājuma gadījumā karti atjauno, uzrādot Personas dokumentu un sedzot kartes atjaunošanas izmaksas, kas norādītas Bibliotēkas maksas pakalpojumu cenrādī. Bērniem par kartes atjaunošanu maksa netiek iekasēta.
15. Bibliotēkas darbinieki apņemas nodrošināt iesniegto Lietotāju personas datu aizsardzību atbilstoši fizisko personas datu aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām, Bauskas novada domes un Bibliotēkas darbību reglamentējošo dokumentu noteikumiem.
16. Lietotāja pārreģistrācija un datu aktualizācija notiek reizi kalendārajā gadā, kad Lietotājs pirmo reizi apmeklē Bibliotēku vai pēc Lietotāja pieprasījuma.
17. Lietotājs var pieprasīt autorizācijas datus (attālinātu piekļuvi) Bauskas novada bibliotēku kopkataloga izmantošanai, ierodoties uz vietas Bibliotēkā vai aizpildot elektronisko reģistrācijas veidlapu. Autorizācijas datu nozaudēšanas gadījumā, pēc Lietotāja pieprasījuma, Bibliotēkas darbinieks tos atjauno un izsniedz atkārtoti bez maksas.

III. Bibliotēkas lietotāju apkalpošanas kārtība

18. Bibliotēkas sniegtie pamatpakalpojumi ir bez maksas.
19. Bibliotēkas pamatpakalpojumi ir:
  - 19.1. lietotāju reģistrācija Bibliotēkā, Lietotāja kartes pirmreizēja izsniegšana, autorizācijas datu izsniegšana, konsultāciju sniegšana par Bibliotēkas pakalpojumu pieejamību attālināti un klātienē;
  - 19.2. grāmatu, citu iespieddarbu, elektronisko izdevumu un citu publiski pieejamu informācijas nesēju (turpmāk – Dokuments) izsniegšana līdzņemšanai vai izmantošanai uz vietas Bibliotēkā;
  - 19.3. starpbibliotēku abonementa (turpmāk – SBA) izmantošana;
  - 19.4. datoru, interneta un vispārpieejamo elektroniskās informācijas resursu publiska pieejamība, skenēšana, autorizēto datubāzu izmantošana, Wi-Fi izmantošana;
  - 19.5. konsultāciju sniegšana par Bibliotēkas krājumu un citiem informācijas resursiem, katalogiem un citām informācijas meklēšanas sistēmām un to izmantošanu;

- 19.6. bibliogrāfisko un faktogrāfisko uzziņu sniegšana;
- 19.7. literatūru popularizēšanas un lasīšanas veicināšanas pasākumi, izstādes un citas aktivitātes, ko organizē Bibliotēka.
20. Datoru, interneta un vispārpieejamo elektroniskās informācijas resursu publiskās izmantošanas kārtība Bibliotēkā noteikta Noteikumu 3. pielikumā.
21. Dokumentus uz mājām izsniedz tikai tiem Lietotājiem, kuri reģistrējušies Bibliotēkā Noteikumos paredzētajā kārtībā.
22. Uz mājām izsniedzamo Dokumentu maksimālie lietošanas termiņi ir sekojoši:
  - 22.1. grāmatām, audiogrāmatām – 14 (četrpadsmit) dienas;
  - 22.2. lasītavas grāmatām, kuras Bibliotēkā ir vienā eksemplārā – 7 (septiņas) dienas;
  - 22.3. žurnāliem – 7 (septiņas) dienas.
23. Ja Dokumenti Lietotājam ir nepieciešami ilgākam laikam, un tos nepieprasa citi Lietotāji, lietošanas termiņu pēc Lietotāja lūguma var pagarināt, bet ne vairāk kā 5 (piecas) reizes.
24. Ja Lietotājs noteiktajā laikā nav nodevis Dokumentus, Bibliotēkas darbinieks izsaka atgādinājumu pa e-pastu vai telefonu. Ja Lietotājs Dokumentu atdošanas termiņu kavējis vairāk par gadu un saistības ar Bibliotēku nav nokārtojis pēc vairākkārtējiem atgādinājumiem, tad pēc saistību nokārtošanas šādam Lietotājam abonementa izmantošana tiek liegta uz vienu gadu.
25. Viena Bibliotēkas apmeklējuma reizē līdzņemšanai izsniedz:
  - 25.1. grāmatas, audiogrāmatas – ne vairāk par 7 (septiņiem) eksemplāriem;
  - 25.2. jaunieguvumus – ne vairāk par 2 (diviem) eksemplāriem;
  - 25.3. žurnālus – ne vairāk kā viena gada komplektu.
26. Lietotājam neizsniedz viena un tā paša Dokumenta vairākus eksemplārus.
27. Dokumentus no Bibliotēkas krājuma pēc Lietotāja pieprasījuma Bibliotēkas darbinieks rezervē uz 5 (piecām) darba dienām. Ja 5 (piecu) darba dienu laikā Lietotājs rezervētos Dokumentus nav izmantojis, rezervācija tiek atcelta.
28. Dokumentus, kas nav Bibliotēkas krājumā, Lietotājs var pasūtīt, izmantojot SBA.
29. SBA kārtā saņemtos Dokumentus no Latvijas Nacionālās bibliotēkas Lietotājiem līdzņemšanai neizsniedz, tos drīkst izmantot tikai uz vietas Bibliotēkā.
30. SBA kārtā saņemtos Dokumentus no Bauskas novada publiskajām bibliotēkām Lietotājiem izsniedz līdzņemšanai uz termiņu līdz 14 (četrpadsmit) dienām.
31. SBA kārtā saņemto pielāgoto literatūru (audiogrāmatas, grāmatas palielinātā drukā un Braila rakstā) no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas var saņemt tikai tie Lietotāji, kas apliecina, ka redzes vai citu lasīšanas grūtību dēļ nepieciešama informācija pielāgotā formātā, atbilstoši Autortiesību likuma 22.¹ panta pirmās daļas kritērijiem.

32. Lietotājiem ar lasīšanas traucējumiem izsniedz magnetolas, izmantošanai uz vietas vai līdzņemšanai uz termiņu līdz 14 (četrpadsmit) dienām. Ja magnetola Lietotājam ir nepieciešama ilgākam laikam, un to nepieprasī cīti Lietotāji, lietošanas termiņu pēc Lietotāja lūguma var pagarināt.
33. Dokumentu un magnetolu izsniegšana un saņemšana tiek reģistrēta elektroniskajā informācijas sistēmā.
34. Par nepilngadīga Lietotāja Noteikumu pārkāpumiem atbild Galvotājs.
35. Biblotēkas rīkoto pasākumu un citu Biblotēkas organizēto aktivitāšu laikā var tikt veikta fotogrāfēšana un/vai filmēšana. Fotogrāfijas/video var tikt publicēti Biblotēkas tīmekļa vietnē www.bauskasbiblioteka.lv, Biblotēkas sociālo tīklu vietnēs, izdevumā "Bauskas Novada Vēstnesis" un citos pašvaldības interneta resursos, ievērojot samērīgumu starp sabiedrības interesēm un personas cilvēktiesību aizskārumu.
36. Biblotēkas maksas pakalpojumu veidi noteikti Bauskas novada domes apstiprinātā Biblotēkas maksas pakalpojumu cenrādī.

IV. Biblotēkas lietotāju tiesības

37. Saskaņā ar Noteikumiem brīvi izmantot Biblotēkas krājumu, informācijas meklējumsistēmas un datubāzes.
38. Saņemt pilnīgu informāciju par Biblotēkas krājuma sastāvu, Biblotēkas izmantošanas iespējām, sniegtajiem pakalpojumiem, rīkotajiem pasākumiem u.c. aktivitātēm.
39. Izmantot visus Biblotēkas sniegtos bezmaksas un maksas pakalpojumus.
40. Saņemt lasīšanai Dokumentus no Biblotēkas krājuma vai pasūtīt tos SBA kārtā no citu Latvijas Republikas bibliotēku krājumiem.
41. Saņemt lietošanai jaunus Dokumentus Lietotājam ir tiesības tikai tad, ja laikus ir nodoti iepriekš saņemtie Dokumenti.
42. Piedalīties Biblotēkas rīkotajos pasākumos.
43. Lietotājiem ar redzes traucējumiem un citādām lasīšanas grūtībām vai fiziskiem traucējumiem, kas minēti Autortiesību likuma 22.¹ panta pirmajā daļā, ir tiesības izmantot Dokumentus pielāgotā formātā.
44. Lietotājam ir tiesības uz personas datu neaizskaramību. Bez Lietotāja piekrišanas Biblotēka garantē datu neizpaušanu trešajai personai, izņemot Latvijas Republikas likumos paredzētos gadījumus.
45. Beidzot izmantot Biblotēkas pakalpojumus, Lietotājam ir tiesības prasīt savu datu dzēšanu, ja persona pārtrauc izmantot visu Bauskas novadu publisko un skolu bibliotēku pakalpojumus

un ir nokārtojis visas saistības. Datu tiks dzēsti attiecīgā pārskata gada beigās pēc statistikas datu apkopošanas.

V. Bibliotēkas lietotāju pienākumi

46. Lietotājam ir pienākums ievērot Noteikumus.
47. Pie datoriem un brīvpiejas krājuma nav atļauts atrasties virsdrēbēs un ar somām, tās jāatstāj garderobē (izņemot rokassomiņas).
48. Lietotājs drīkst iznest no Bibliotēkas tikai tās grāmatas un citus dokumentus, kuru saņemšana ir noformēta pie Bibliotēkas darbinieka.
49. Saņemtos Dokumentus nodot Noteikumu 3.5. punktā norādītajos termiņos.
50. Par Lietotāja kartes nozaudēšanu ziņot Bibliotēkas darbiniekam, lai saņemtu tās dublikātu.
51. Saudzīgi izturēties pret lietošanā izsniegtajiem Dokumentiem un izmantojamo datortehniku.
Par pamanītiem bojājumiem ziņot Bibliotēkas darbiniekam.
52. Jebkurai personai, kas atrodas Bibliotēkas telpās, jāievēro vispārējie uzvedības noteikumi: sarunas, troksnis un cita veida darbības, kas var būt traucējošas pārējiem Lietotājiem, jāierobežo līdz minimumam.
53. Aizliegts patvaļīgi rīkoties vai bojāt Bibliotēkas iekārtas vai nodarīt citus materiālus zaudējumus Bibliotēkai. Par nodarīto kaitējumu Lietotājs atbild Latvijas Republikas likumdošanā noteiktajā kārtībā.
54. Lietotājs, kurš neievēro Noteikumus, traucē darbu citiem apmeklētājiem vai Bibliotēkas darbiniekiem, atrodas Bibliotēkā nehigiēniskā vai sabiedriskai vietai nepiemērotā stāvoklī, bojā Bibliotēkas inventāru, var tikt izraidīts no Bibliotēkas telpām.
55. Par Noteikumu atkārtotu neievērošanu Lietotājam var liegt izmantot Bibliotēkas pakalpojumus uz laiku līdz vienam gadam.

VI. Priekšlikumus, atsauksmes, sūdzības par Bibliotēkas darbu Lietotājs var ierakstīt ierosinājumu grāmatā, iesniegt Bibliotēkas direktorei un Bauskas novada domei.

56. Bibliotēkas direktores pieņemšanas laiks – pirmdienās plkst. 13.00–16.00.

VII. Noslēguma noteikumi

57. Noteikumiem ir 3 (trīs) pielikumi:
  - 57.1. 1. Pielikums “Lietotāja reģistrācijas karte” uz 1 (vienas) lapas;
  - 57.2. 2. Pielikums “Lietotāja līdz 14 gadu vecumam likumiskā pārstāvja galvojums reģistrācijai Bibliotēkā” uz 1 (vienas) lapas;

- 57.3. 3. Pielikums “DATORU, INTERNETA UN VISPĀRPIEJAMO ELEKTRONISKĀS INFORMĀCIJAS RESURSU PUBLISKĀS IZMANTOŠANAS KĀRTĪBA BAUSKAS CENTRĀLAJĀ BIBLIOTĒKĀ” uz 2 (divām) lapām.
58. Noteikumi stājas spēkā ar to apstiprināšanas brīdi un spēku zaudē 2009. gada 23. decembrī apstiprinātie Bauskas Centrālās bibliotēkas lietošanas noteikumi.

Lietotāja reģistrācijas karte

LKN	Vārds _____	 BAUSKAS CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA
Uzvārds _____		
☐ e-pasta adrese _____		
Piekrītu informācijas saņemšanai uz norādīto e-pastu par bibliotēkas pasākumiem, aktualitātēm un piedāvājumiem		
Piekrītu savu uzrādīto datu apstrādei un apņemos ievērot bibliotēkas lietošanas noteikumus		
Datums _____	Paraksts _____	

<p>Lai nodrošinātu korektu bibliotēkas personu datu apstrādi, informējam, ka norādot savus personas datus, Jūs piekrītat sniegtu personas datu apstrādei, kas nepieciešam a bibliotēkas pakalpojumu sniegšanai un bibliotēkas darbības administrēšanai. Personas datu apstrāde notiek saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likumu un citiem Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.</p> <p>Lai sniegtu Jums elektronisko (uz Jūsu norādīto e-pasta adresi) informāciju par bibliotēkas pasākumiem, aktualitātēm un piedāvājumiem, lūgums to atzīmēt, veicot reģistrāciju. Dotā piekrišana ir spēkā līdz tās atsaukumam. Atteikties no turpmākās paziņojumu saņemšanas iespējam s: biblioteka@bauskasbiblioteka.lv vai pa telefonu 63960580</p> <p>Ar plašāku informāciju par bibliotēkas veikto personas datu apstrādi un savām tiesībām varat iepazīties bibliotēkas privātuma politikā.</p> <p>Bauskas Centrālā bibliotēka, Kalna iela 18, Bauska, Bauskas novads, LV-3901 Tālr. 63960580, 63960581, e-pasts: biblioteka@bauskasbiblioteka.lv</p>
--

**Lietotāja līdz 14 gadu vecumam likumiskā pārstāvja
galvojums reģistrācijai Bibliotēkā**

Lietotāja kartes Nr. _____

GALVOJUMS

Lūdzu reģistrēt nepilngadīgo

UZVĀRDS .....

VĀRDS .....

SKOLA .....

PERSONAS KODS .....

DZIMŠANAS DATI .....

Bauskas Bērnu bibliotēkā. Es, likumiskais nepilngadīgā pārstāvis,

VĀRDS .....

UZVĀRDS .....

PERSONAS KODS .....

ADRESE .....

TĀLRUNIS Vecāku ..... Bērna.....

E-PASTS .....

1) Esmu informēts, ka mans bērns bibliotēkā var izmantot datora un interneta pakalpojumus

- Piekriņu
- Nepiekriņu

2) Publicitātes nolūkos, lai dokumentētu atskatu uz bibliotēkas aktivitātēm, pasākumos var notikt fotografēšana un/vai filmēšana. Bibliotēkai ir pienākums pirms pasākuma informēt lietotājus par plānoto fotografēšanu vai filmēšanu.

- Piekriņu
- Nepiekriņu

3) Ar Bauskas Centrālās bibliotēkas lietošanas noteikumiem iepazinos un ar savu parakstu apliecinu, ka uzņemos atbildību par to ievērošanu un par galvojumā sniegtās informācijas patiesumu.

**DATORU, INTERNETA UN VISPĀRPIEJAMO ELEKTRONISKĀS
INFORMĀCIJAS RESURSU PUBLISKĀS IZMANTOŠANAS KĀRTĪBA
BAUSKAS CENTRĀLAJĀ BIBLIOTĒKĀ**

I. Vispārīgie noteikumi

1. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā apmeklētāji izmanto datorus, internetu un vispārpieejamos elektroniskās informācijas resursus Bibliotēkā.
2. Par datora un interneta lietotāju var kļūt ikviens interesents ar datora lietošanas pamatzināšanām.
3. Lietotāji var rezervēt datoru, ierodoties personīgi Bibliotēkā vai zvanot pa tālruni 63960579 (lasītava pieaugušajiem), 63922778 (lasītava bērniem).
4. Datoru izmantošanas laiks ir 1 (viena) stunda dienā. Ja tiek kavēts ilgāk par 15 (piecpadsmit) minūtēm, reģistrētais Lietotājs zaudē datora izmantošanas tiesības rezervētajā laikā. Informācijas meklēšanai, e-katalogu, datubāzu izmantošanai, mācībām vai darba vajadzībām laiks tiek pagarināts, par to iepriekš vienojoties ar Bibliotēkas darbinieku. Bezvadu interneta (WiFi) izmantošanas laiks uz savām iekārtām nav ierobežots.
5. Pierakstoties uz datoru izmantošanas laiku, Lietotājs reģistrējas datoru lietotāju reģistrācijas lapā, norādot datora izmantošanas laiku (cikos darbs uzsākts un cikos pabeigts).
6. Pirmsskolas vecuma bērniem datoru atļauts izmantot kopā ar pieaugušo.

II. Lietotāju tiesības

7. Izmantot bez maksas datoru un internetu rezervētajā laikā.
8. Saņemt konsultācijas par informācijas meklēšanu internetā, e-pakalpojumu un sociālo tīklu izmantošanu.
9. Izmantot visas datorā instalētās programmas.
10. Saglabāt izveidotās datnes personīgajos datu nesējos (CD, DVD, zibatmiņas u.c.).

III. Lietotāju pienākumi

11. Iepazīties ar Bibliotēkas Noteikumiem un parakstīties par to ievērošanu.
12. Stingri ievērot darba drošības, elektrodrošības, ugunsdrošības noteikumus:
  - 12.1. neizslēgt un neieslēgt no jauna kontaktdakšu tīklā;
  - 12.2. nepieļaut iespēju, ka aparātūrā nonāk dažādi sīki priekšmeti (saspraudes, skavas u.c.);
  - 12.3. neaiztikt elektriskos vadus, to savienojumus, kontaktdakšas, kontaktligzdas, datoru daļu savienojošos vadus u.c.;

- 12.4. nestrādāt ar bojātu aparatūru.
13. Par dokumentu drukāšanas, skenēšanas nepieciešamību informēt Bibliotēkas darbinieku, apmaksājot drukāšanas izdevumus saskaņā ar apstiprināto maksas pakalpojumu cenrādi.
14. Izmantojot personīgos datu nesējus (CD, USB iekārtas, digitālās kameras u.c.), informēt par to Bibliotēkas darbinieku.
15. Informēt Bibliotēkas darbinieku par programmas klūdām un neveiksmēm, kā arī gadījumā, ja datortehnika bojāta vai nedarbojas.
16. Beidzot darbu, jāaizver visas lietotās programmas, jāizdzēš Lietotāja izveidotās datnes un jāsakārto darba vieta.

IV. Lietotājam kategoriski aizliegts

17. Ieslēgt vai izslēgt datoru, pieslēgt vai atslēgt kādu datoriekārtu, pārstartēt datoru, kad traucēta tā darbība.
18. Mainīt datora konfigurāciju, datora parametrus vai uzstādīt programmas.
19. Atrasties pie datora ar pārtikas produktiem, virsdrēbēs, mitrās drēbēs un ar mitrām rokām.
20. Trokšņot, skaļi sarunāties savā starpā vai pa mobilo tālruni, vai citādi traucēt citu Lietotāju vai Bibliotēkas darbinieku darbu.
21. Atrasties pie datora vairāk kā 2 (diviem) Lietotājiem vienlaicīgi, izņēmuma gadījumos var atrasties arī vairāki, saskaņojot to ar Bibliotēkas darbinieku.
22. Veikt nelegālu datu kopēšanu (par nelegālām darbībām ar datiem tiek uzskatītas visas tās darbības, kuru izpildei netiek izmantotas atļautās (uz ekrāna redzamās) komandas, vai kuras tiek izpildītas automātiski, bez cilvēka tiešas līdzdalības informācijas pieprasījumu procesā (izmantojot jebkura veida programmas, piemēram, robotus), neatkarīgi no šo darbību mērķa).
23. Izmantot interneta tīklu, lai izplatītu materiālus, kas aizskar cilvēka cieņu, lai propagandētu vardarbību, kurinātu rasu un nacionālo naidu, huligāniskos un krāpnieciskos nolūkos.
24. Apmeklēt interneta saites, kuru aplūkošana nav paredzēta sabiedriskās vietās (piemēram, pornogrāfiska, uz vardarbību vērsta satursa saites u.c.).

V. Citi noteikumi

25. Ikviens telpas, inventāra, datu un programmatūras Lietotāja izraisīts bojājums ir jākompensē pašam Lietotājam.
26. Personām, kuras pārkāps izmantošanas noteikumus, turpmāk būs liegta iespēja izmantot datorus, internetu un vispārpieejamos elektroniskās informācijas resursus.